

Josef Nový

(* 1938)

vypočujte
podcast

prečítajte
príbeh

Faktografické úlohy:

1. Pán Nový žil v obci Zdice medzi Plzňou a Prahou. Táto obec sa nachádzala nedaleko demarkačnej línie, preto často ako dieťa sledoval spojenecké nálety na nemecké kolóny. Stručne popíš priebeh oslobodzovania Československa a do mapy zaznač územia, ktoré osloboďili americké vojská.

Mapa Československa
po 2. svetovej vojne.
Zdroj: Lepsiageografia.sk

2. Záľubou Josefa Nového bolo fotografovanie. Okrem premien mesta Žilina sa mu podarilo odfotografovať aj významnú udalosť, príchod vojsk Varšavskej zmluvy v roku 1968. Fotografie z tohto obdobia sú vzácne, azda najznámejšou fotografiou z nášho územia z príchodu okupačných vojsk je snímka „Muž s odhalenou hrudou pred okupačným tankom“ od Ladislava Bielika. Zistí a napíš, aký bol osud Ladislava Bielika a spomínanej fotografie. Následne pári vetami popíš, aká emócia ide podľa teba z fotografie a ako na teba pôsobí.

Fotografia „Muž s odhalenou hrudou pred okupačným tankom“ od Ladislava Bielika.

Zdroj: Webumenia.sk

3. „Všetko to vyzeralo, že to smeruje k lepšiemu, a dokonca sme si vtedy mysleli, že to bude trvalé a úplné,“ spomína pán Nový. Po 2. svetovej vojne si mnohí mysleli, že ich čakajú lepšie časy. Zisti, čo čakalo obyvateľov Československa po tom, ako boli pripojení k východnému bloku. Napíš, ktoré ľudské práva boli porušované počas komunistického režimu.
-
.....
.....
.....
.....
.....
.....
-

Úlohy vzťahujúce sa k príbehu:

1. V detstve zažil Josef Nový oslobodzovanie Československa počas 2. svetovej vojny. Napíš, aké spomienky má na Rusov a Američanov z tohto obdobia. Pomôž si audiozáZNAMAMI jeho rozprávania TU.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

GAZ 64, sovietsky terénny automobil.

Zdroj: [Wikipedia.org](#)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Jeep Willys, americké terénné vozidlo.

Zdroj: [Wikipedia.org](#)

2. Z príbehu zistí a napíš, ako spomína pán Nový na príchod vojsk Varšavskej zmluvy do Žiliny a ako s tým súvisí vysávač.

August 1968 v Žiline. Zdroj: Memoryofnations.sk

3. Josefovovi Novému dala jedna osoba prezývku Pipi. Zisti z príbehu, kto to bol a aký zážitok má pamätník s touto osobou. Pomôže ti aj nahrávka s názvom „Predvedenie na ruské veliteľstvo v Žiline (1968)“, ktorá je dostupná TU.

Projektové úlohy:

1. Ako sme viackrát spomínali, fotografovanie bolo významnou súčasťou života pána Nového.

Tvoja úloha:

Na internete nájdi fotografickú súťaž, ktorej by si sa mohol zúčastniť. Do tejto súťaže zašli fotografiu, ktorú si sám odfotografoval. Ak sa nechceš zúčastniť sám/sama, skús požiadať kamarátov alebo spolužiakov, aby ste sa do súťaže zapojili viacerí a navzájom sa podporili. Výsledok súťaže alebo fotografiu nám môžeš zaslať.

2. Okrem fotografovania Josef Nový miloval lietanie, vďaka ktorému sa dostal do Žiliny.

Tvoja úloha:

Na webovej stránke [Flightradar24.com](https://www.flightradar24.com) môžeme sledovať trasu lietadiel v reálnom čase. Sleduj na tejto webovej stránke lietadlá, ktoré preletia za určitý čas ponad okres, v ktorom žiješ. Do tabuľky si počas pozorovania zapíš čas, kedy lietadlo preletalo ponad okres, odkiaľ a kam letelo, a typ lietadla. Čas sledovania lietadiel je ľubovoľný.

čas preletu	miesto štartu	miesto pristátia	typ lietadla

Pamätník pri kontrole rádia v lietadle (1966).

Zdroj: Memoryofnations.sk

- Okrem príbehov z minulosti má pre nás pán Nový odkaz aj do budúcnosti: „Mali by sme sa zamyslieť nad tým, že nie ‚po nás potopa‘, ale ekológia a životné prostredie je veľmi dôležité, a čím ďalej tým viac ničíme svoje okolie. To je vidieť! Nám hovoril jeden profesor: ‚Chlapci, viete, na čo zahynie ľudstvo? Na odpady a odpadky!‘“

Tvoja úloha:

Aby si prispel k ochrane životného prostredia aj ty, zorganizuj upratovanie odpadkov vo svojom okolí, napríklad v blízkosti školy či tvojho bydliska.